



## *Co nam przysługuje, gdy płacimy składki?*



A series of horizontal dotted lines for writing notes.

PŁACISZ I MASZ, CZYLI CO CI SIĘ NALEŻY, GDY PŁACISZ SKŁADKI



## Ubezpieczenie chorobowe

❖ **Zasiłek chorobowy** – świadczenie wypłacane zamiast pensji, gdy osoba ubezpieczona przebywa na zwolnieniu lekarskim.

Standardowa **wysokość zasiłku** to **80%** pobieranej pensji (średniej z 12 miesięcy). Zasiłek w wysokości **70%** przysługuje za czas pobytu w szpitalu. Natomiast **100%** zasiłek jest wypłacany m.in., gdy niezdolność do pracy spowodowana jest wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy czy przypada na czas ciąży (także za okres pobytu w szpitalu).

### Kto wypłaca zasiłek chorobowy?

Pracodawca, jeżeli zatrudnia powyżej 20 pracowników, a w pozostałych przypadkach ZUS.



2

**Okres wypłaty zasiłku chorobowego** – przysługuje przez czas trwania niezdolności do pracy z powodu choroby, nie dłużej jednak niż przez 182 dni, a jeżeli niezdolność do pracy została spowodowana gruźlicą lub występuje w trakcie ciąży – nie dłużej niż przez 270 dni.

**Zasiłek za czas pobytu w szpitalu przysługuje w wysokości 70%** pensji z uwagi na mniejsze wydatki chorego w tym okresie.

**Zasiłek w wysokości 100%** pensji przysługuje w okolicznościach wymienionych wyżej, a także wówczas, gdy niezdolność do pracy powstała w związku z badaniami kandydatów na dawców komórek, tkanek i narządów oraz podczas zabiegów ich pobrania (także za okres pobytu w szpitalu).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....


.....

.....

.....

.....





**ZUS**

❖ **Zasiłek macierzyński** przysługuje ubezpieczonej kobiecie, która urodziła lub przyjęła dziecko na wychowanie. W określonych sytuacjach z zasiłku macierzyńskiego może skorzystać ojciec dziecka.

**Okres wypłaty** zasiłku zależy od liczby dzieci urodzonych przy jednym porodzie bądź przyjętych na wychowanie. W przypadku urodzenia jednego dziecka lub przyjęcia jednego dziecka na wychowanie wynosi **20 tygodni**.

Ojciec dziecka może skorzystać maksymalnie z **2 tygodni** zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający urlopowi ojcowskiemu.

**Wysokość zasiłku macierzyńskiego:**  
**100% pensji** (średniej z 12 miesięcy).

W przypadku urodzenia dziecka (przyjęcia dziecka na wychowanie) pracownicy albo pracownikowi przysługuje **urlop macierzyński** (urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego). Za okres tego urlopu przysługuje **zasiłek macierzyński**. Osoby ubezpieczone inne niż pracownicy, np. prowadzące działalność gospodarczą czy zleceniobiorcy nie mają prawa do urlopu macierzyńskiego, ale przysługuje im zasiłek macierzyński (za okres odpowiadający urlopowi macierzyńskiemu albo urlopowi na warunkach urlopu macierzyńskiego).

**Okres wypłaty zasiłku macierzyńskiego** z tytułu urodzenia dziecka wynosi:

- 20 tygodni (140 dni) – w przypadku urodzenia jednego dziecka,
- 31 tygodni (217 dni) – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie,
- 33 tygodnie (231 dni) – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie,
- 35 tygodni (245 dni) – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie,
- 37 tygodni (259 dni) – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie.

**Matka może zrezygnować z pobierania zasiłku** macierzyńskiego po jego wykorzystaniu przez co najmniej 14 tygodni po porodzie. Jest to możliwe, jeżeli o zasiłek macierzyński za niewykorzystany okres wystąpi **ubezpieczony ojciec dziecka** (bezpośrednio po terminie rezygnacji z części zasiłku macierzyńskiego przez matkę).

**Z zasiłku macierzyńskiego z tytułu przyjęcia dziecka na wychowanie** może skorzystać nie tylko ubezpieczona kobieta, ale także ubezpieczony mężczyzna.

**Zasiłek macierzyński w wysokości 100%** pensji (średniej z 12 miesięcy) przysługuje za okres urlopu macierzyńskiego, urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego i urlopu ojcowskiego (albo okresy odpowiadające tym urlopom w przypadku ubezpieczonych innych niż pracownicy).

Świadczenie z ZUS	Urlop (dla osób ubezpieczonych innych niż pracownicy okres odpowiadający urlopowi)
zasiłek macierzyński	urlop macierzyński (okres odpowiadający urlopowi macierzyńskiemu) z tytułu urodzenia dziecka
	urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego (okres odpowiadający urlopowi na warunkach urlopu macierzyńskiego) z tytułu przyjęcia dziecka na wychowanie
	urlop rodzicielski (okres odpowiadający urlopowi rodzicielskiemu) z tytułu urodzenia dziecka albo przyjęcia dziecka na wychowanie
	urlop ojcowski (okres odpowiadający urlopowi ojcowskiemu) z tytułu wychowywania dziecka przez ojca



❖ **Zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego przysługuje po wykorzystaniu w całości zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu macierzyńskiego. Można z niego korzystać przez maksymalnie 32 tygodnie w przypadku urodzenia 1 dziecka.**

❖ **Wysokość zasiłku: 100% pensji (średniej z 12 miesięcy) za pierwsze 6 tygodni, a w kolejnych tygodniach – 60%.**

Rodzice mogą zdecydować się na jednolitą wysokość zasiłku za okres urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego. Wówczas wynosi on **80% pensji.**



5

**Zasiłek macierzyński za okres urlopu rodzicielskiego** przysługuje także w przypadku przyjęcia dziecka na wychowanie – po wykorzystaniu w całości zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego. Z zasiłku macierzyńskiego za okres odpowiadający urlopowi rodzicielskiemu mogą także skorzystać osoby ubezpieczone inne niż pracownicy.

**Rodzice mogą dzielić się korzystaniem z zasiłku** macierzyńskiego za okres odpowiadający urlopowi rodzicielskiemu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....


.....


.....

.....

PŁACISZ I MASZ, CZYLI CO CI SIĘ NALEŻY, GDY PŁACISZ SKŁADKI

■
■
■
■
■
■





❖ **Zasiłek opiekuńczy** przysługuje osobom ubezpieczonym, które muszą zaopiekować się:

- chorym dzieckiem w wieku do 14 lat (60 dni w roku),
- zdrowym dzieckiem w wieku do 8 lat (60 dni w roku) m.in. z powodu: nieprzewidzianego zamknięcia żłobka, przedszkola lub szkoły; porodu lub choroby małżonka, który na co dzień opiekuje się dzieckiem, w tym pobytu małżonka w szpitalu.

Zasiłek przysługuje także w przypadku opieki nad chorym członkiem rodziny (mieszkającym w czasie choroby z ubezpieczonym), m.in.: dzieckiem powyżej 14 lat, małżonkiem, rodzicami, dziadkami, rodzeństwem, wnukami, teściami (14 dni w roku).

**Maksymalny łączny okres pobierania zasiłku: 60 dni w roku.**

**Wysokość zasiłku: 80% pensji (średniej z 12 miesięcy).**

6

**Prawo do zasiłku opiekuńczego** przysługuje na równi matce i ojcu dziecka. Zasiłek wypłaca się jednak tylko jednemu z rodziców – temu, który wystąpi z wnioskiem o jego wypłatę za dany okres.

**Zasiłek opiekuńczy przysługuje pod warunkiem**, że nie ma innych członków rodziny mogących zapewnić opiekę dziecku lub choremu członkowi rodziny. Nie dotyczy to sprawowania opieki nad chorym dzieckiem w wieku do 2 lat – w takim przypadku zasiłek opiekuńczy przysługuje nawet wówczas, gdy są inni członkowie rodziny mogący zapewnić dziecku opiekę.

**Łączny okres wypłaty zasiłku opiekuńczego** z powodu opieki nad dziećmi i innymi członkami rodziny z różnych przyczyn (bez względu na liczbę dzieci i liczbę członków rodziny wymagających opieki oraz bez względu na liczbę osób uprawnionych do zasiłku opiekuńczego), nie może przekroczyć 60 dni w roku kalendarzowym.

---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---



---

## Ubezpieczenie wypadkowe

Świadczenia wypłacane z tego ubezpieczenia przysługują z powodu **wypadku przy pracy lub choroby zawodowej**. Są to: zasiłek chorobowy i świadczenie rehabilitacyjne wypłacane w wysokości **100%** pensji (średniej z 12 miesięcy).



Dodatkowo przysługują jeszcze m.in.:

- **jednorazowe odszkodowanie** – za stały lub długotrwały uszczerbek na zdrowiu, który po zakończeniu leczenia ocenia lekarz orzecznik lub komisja lekarska ZUS (jego wysokość to **20%** przeciętnego krajowego wynagrodzenia – za każdy procent uszczerbku),
- **renta wypadkowa** – gdy w wyniku wypadku niemożliwa jest dalsza praca zawodowa.

**Wypadek przy pracy** – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w związku z wykonywaną pracą i spowodowało uraz lub śmierć.

**Choroba zawodowa** – schorzenie spowodowane szkodliwymi dla zdrowia czynnikami, które występują w miejscu pracy lub wynikają ze sposobu wykonywania obowiązków zawodowych. Lista chorób zawodowych znajduje się w rozporządzeniu Rady Ministrów.

**Stały uszczerbek** – uraz, który ogranicza sprawność i nie daje nadziei na pełne wyzdrowienie.

**Jednorazowe odszkodowanie** z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej za każdy procent stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu wynosi 780 zł (od 1 kwietnia 2016 r. do 31 marca 2017 r.).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

## Ubezpieczenia rentowe



❖ **Renta z tytułu niezdolności do pracy** – zależy od wydania przez lekarza orzecznika lub komisję lekarską orzeczenia o niezdolności do pracy. Chodzi o niezdolność do pracy, a nie niepełnosprawność.

O prawie do renty decyduje też:

- data powstania niezdolności do pracy oraz
- osiągnięcie wymaganego stażu (okresów składkowych i nieskładkowych) – staż ten zależy od wieku, w którym powstała niezdolność do pracy.



**Niepełnosprawność to nie zawsze niezdolność do pracy.** Niepełnosprawność i niezdolność do pracy to dwa różne pojęcia. Osoby z niepełnosprawnością mogą być bowiem pracownikami równie dobrymi, a nawet lepszymi od pełnosprawnych. Zdarza się, że nawet osoby uznane za całkowicie niezdolne do pracy podejmują zatrudnienie – znajdują inny obszar działalności i ZUS nie narzuca tu żadnych ograniczeń. Renta z ZUS przysługuje z tytułu niezdolności do pracy, a nie niepełnosprawności.

**Staż to suma okresów (lat, miesięcy i dni):**

- **składkowych**, czyli m.in.:
  - ✓ zatrudnienia (na przykład na podstawie umowy o pracę),
  - ✓ samodzielnego opłacania składek na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe (na przykład z prowadzonej działalności gospodarczej),
  - ✓ czynnej służby wojskowej w Wojsku Polskim,

oraz

- **nieskładkowych**, w czasie których nie są opłacane składki na ubezpieczenia, ale uwzględnia się je przy ustalaniu prawa do renty (np. okres studiów, pobierania zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego).

Przy ustalaniu stażu okresy nieskładkowe nie mogą być dłuższe niż 1/3 okresów składkowych.

**Prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy** przysługuje osobie, która spełnia łącznie następujące warunki:

- została uznana za niezdolną do pracy,
- ma wymagany – odpowiedni do wieku, w którym powstała niezdolność do pracy staż – okres składkowy i nieskładkowy (wymieniony niżej),
- niezdolność do pracy powstała w wymienionych w przepisach okresach składkowych lub nieskładkowych (np. w czasie ubezpieczenia, pobierania zasiłku chorobowego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego) albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

**Staż (okres składkowy i nieskładkowy) wymagany do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy:**

- 1 rok – jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat,
- 2 lata – jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat,







